

BESLUIT van GS van Utrecht

DATUM	21 april 2022	TEAM	Vergunningverlening Natuur en Landschap
ZAAKKENMERK	Z-WNB-RI-REG-2022-0217	REFERENTIE	Servicebureau
NUMMER	82469204	DOORKIESNUMMER	030-2583311
UW BRIEF VAN	3 februari 2022	FAX	030-2583139
UW NUMMER	824456BC	E-MAILADRES	Servicebureau@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE(N)	1: Voorschriften 2: Locatie plangebied 3: Locatie leefgebied 4: Voorgestelde maatregelen	ONDERWERP	Wnb ontheffing Soortenbescherming ruimtelijke ingrepen Lakerveld 133-135 in Lexmond

Op 3 februari 2022 hebben wij uw aanvraag ontvangen. U heeft ontheffing aangevraagd in het kader van de Wet natuurbescherming (hierna: wet), onderdeel soortenbescherming. De aanvraag is ingediend door Blom Ecologie B.V. namens A.C. Kool, voor de locatie Lakerveld 133-135 in Lexmond (hierna: plangebied) en is bij ons geregistreerd onder zaakkenmerk Z-WNB-RI-REG-2022-0217.

I. Besluit

Wij besluiten op grond van het bepaalde in de wet en het Beleidskader Wet natuurbescherming provincie Utrecht 2017¹: ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.1, tweede lid van de wet, voor zover dit betreft het opzettelijk vernielen van nesten en rustplaatsen van de huismus voor de periode van 1 september 2022 tot en met 31 december 2026.

II. Omschrijving van de aanvraag

Uw aanvraag heeft betrekking op de sloop en nieuwbouw van twee woningen en de herinrichting van de tuinen. De locatie van het plangebied is weergegeven in bijlage 2. U vraagt ontheffing van de verbodsbepaling genoemd in artikel 3.1, tweede lid van de wet voor wat betreft het opzettelijk vernielen van nesten en rustplaatsen van de huismus (*Passer domesticus*) voor de periode van 1 september 2022 tot en met 31 december 2026.

III. Procedure

Op 21 maart, 31 maart en op 8 april 2022 heeft u deze aanvraag aangevuld. Wij hebben de aanvraag afgehandeld volgens hoofdstuk 5 van de wet en afdeling 4.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb). Dit betekent dat wij direct een definitief besluit nemen op de aanvraag.

IV. Toetsingskader

De huismus is beschermd op grond van artikel 3.1 van de wet.

¹ https://www.provincie-utrecht.nl/sites/default/files/2020-03/beleidsnota_wet_natuurbescherming.pdf

V. Motivering

De aangevraagde ontheffing kan alleen worden verleend als is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

- a) er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- b) er is een geldig wettelijk belang;
- c) De maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de huismus.

a) Afweging van andere bevredigende oplossingen

Omschrijving van alternatieven

U heeft onderzocht of er redelijke alternatieven zijn voor de ruimtelijke ingreep en geeft het volgende aan:

De woningen zijn meer dan 100 jaar oud en zijn tussentijds niet gerenoveerd. Door het achterlaten van de benodigde renovaties bevat de bebouwing momenteel energielabel G en zou een zeer ingrijpende renovatie getroffen moeten worden, waarbij ook het dak volledig vernieuwd moet worden en er nesten verloren gaan.

De huidige woningen liggen minimaal 16 meter van het agrarische bedrijf aan de overkant van de Lakerveld. De nieuwe woningen liggen minimaal 25 meter van de veehouderij, waardoor ze buiten de geurcirkel liggen zoals de gemeente Vijfheerenlanden hanteert. Renovatie of herbouw op exact dezelfde locatie is hierdoor niet mogelijk.

De huidige nesten worden in september na vrijgave door een ecooloog of in oktober ongeschikt gemaakt. De kwetsbare periode (broedseizoen en winterperiode) wordt hierdoor vermeden. Er worden voldoende tijdelijk nestkasten aangeboden op een geschikte locatie, de gewenningsperiode van 3 maanden wordt gehanteerd, zowel voor de tijdelijke als voor de permanente voorzieningen. De naaldboom op het perceel wordt pas gekapt na afloop van de gewenningsperiode van de permanente nestgelegenheid. De beuk en de vier perenbomen blijven behouden, er wordt een 50 meter lange haag aangelegd op 9 meter van de nieuwe permanente nestgelegenheden en er komen wilgen op de perceelsgrens die beheerd worden als knotwilgen. De daken van de beide nieuwbouwwoningen worden aan beide zijde over de gehele lengte toegankelijk gemaakt door de toepassing van vogelschroot vanaf de 3e panlat. Door buiten de kwetsbare periode te werken, de gewenningstijd te respecteren, tijdelijke en permanente alternatieve nestplaatsen aan te bieden en doordat er foerageergebied behouden blijft en gecreëerd wordt, worden de effecten van de ingreep verzacht.

Conclusie

Gezien het bovenstaande zijn er geen redelijke alternatieven waarbij er minder negatief effect op de beschermde soorten optreedt. De alternatievenafweging is hiermee dan ook voldoende onderbouwd.

b) Belangenafweging

Omschrijving van het belang

Wij toetsen of het belang van de ingreep zwaarder mag wegen dan het beschermingsbelang van de soorten zoals is vastgelegd in de wet. Voor de huismus heeft u de ontheffing aangevraagd op grond van het belang genoemd in artikel 3.3, vierde lid, onder b, aanhef en onder 1, van de wet: "In het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid".

In de huidige situatie is sprake van woningen zonder enige vorm van dak- en/of gevelisolatie en met een aansluiting op het gasnetwerk. In de toekomstige situatie zullen woningen gerealiseerd worden die voldoen aan de eisen van Bijna Energie Neutrale Gebouwen (BENG) zonder gasaansluiting. Hierdoor zal het fossiele energieverbruik en daarmee de CO₂ uitstoot aanzienlijk dalen.

Er zijn verschillende nationale en internationale doelstellingen over het tegengaan van klimaatverandering. In het Klimaatakkoord van Parijs², dat is gepresenteerd in 2013 en door Nederland is geratificeerd³, zijn afspraken gemaakt over het beperken van de opwarming van de aarde. In Nederland zijn afspraken gemaakt in het Energieakkoord⁴ van 2013 en het Klimaatakkoord⁵ van 2019. In het Energieakkoord is afgesproken dat alle burgers in 2050 in een energieneutraal huis wonen. In het nationale Klimaatakkoord staan afspraken over de verduurzaming van de eerste 1,5 miljoen bestaande woningen in 2030.

Om de doelstellingen te kunnen bereiken, is grootschalige renovatie of sloop en nieuwbouw van bestaande woningen nodig. Dit zorgt voor een vermindering in het gebruik van fossiele brandstoffen en daardoor minder uitstoot van schadelijke stoffen. Lagere uitstoot leidt tot een verbeterde luchtkwaliteit. Hiermee draagt renovatie of sloop en nieuwbouw ook bij aan verbetering van de volksgezondheid.

² <http://unfccc.int/resource/docs/2015/cop21/eng/l09.pdf>

³ <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/stemmingsuitslagen/detail?id=2017P01147>

⁴ <http://www.energieakkoordser.nl/energieakkoord.aspx>

⁵ <https://www.klimaatakkoord.nl/documenten/publicaties/2019/06/28/klimaatakkoord>

Conclusie

Hiermee is sprake van een wettelijk belang van de ingreep, namelijk volksgezondheid. In dit geval weegt het belang van de ruimtelijke ingreep daarom zwaarder dan het beschermingsbelang van de soort.

c) Ecologische beoordeling

Onderzoek

U heeft het plangebied onderzocht op de aanwezigheid van beschermde soorten. Ook heeft u onderzocht welk effect de ingreep heeft op aanwezige beschermde soorten. Op basis van artikel 3.2 van de Awb hebben wij ons verzekerd van de kwaliteit en zorgvuldigheid van het uitgevoerde ecologische onderzoek.

Aanwezige beschermde soort

Huismus

De huismus is aangetroffen binnen het plangebied. Er zijn op 14 mei 2021 acht nesten vastgesteld onder de dakpannen. Het functionele leefgebied van de huismus binnen het plangebied bestaat uit: een beuk, vier perenbomen, een naaldboom en een kleine ligusterhaag. De locatie van de aangetroffen nesten en het functionele leefgebied is weergegeven in bijlage 3 van dit besluit.

Staat van instandhouding

Huismus

Lokaal

De planlocatie betreft een boerenerf gelegen aan het Lakerveld tussen Lexmond en Meerkerk. Aan het Lakerveld is slechts 1 waarneming bekend van de huismus. Echter zijn zowel in de dorpen Lexmond als Meerkerk veel waarnemingen bekend van de huismus (155 totaal, NDFF 2012-2022). Tijdens het uitgevoerde onderzoek zijn op en rondom de planlocatie circa 20 tot 25 huismussen waargenomen. Deze huismussen gebruikten de bebouwing als nestlocatie, de groenstructuren als foerageerlocatie en de braakliggende grond als stofbad. De groenstructuren worden zoveel mogelijk behouden en er worden diverse groene elementen aangeplant om te compenseren voor het verlies van de huidige beplanting. Tijdens het onderzoek zijn de huismussen verplaatsend tussen de planlocatie en boeren woonpercelen ten zuiden waargenomen. Gezien de hoge aantallen huismussen en beperkt aantal vastgestelde nesten betreft de lokale populatie huismussen een gezonde, zelfstandige populatie. Aannemelijk zijn er nesten aanwezig in de omgeving van de planlocatie, hoewel deze niet zijn gedefinieerd tijdens het aanvullend onderzoek. Derhalve is op lokaal niveau sprake van een gunstige staat van instandhouding. Aangezien een ruim aanbod aan tijdelijke en toekomstige nestgelegenheid aangeboden wordt en ook in de toekomstige situatie voldoende leefgebied wordt behouden en aangeplant, voorziet de beoogde ontwikkeling geen verslechtering van de staat van instandhouding.

Regionaal

De huismus komt in de provincie Utrecht algemeen voor en omvat een gezonde broedpopulatie. De broedvogeltrend vertoont sinds 2019 een positieve ontwikkeling. Verder is beoordeeld dat het leefgebied en de toekomst een gunstige staat van instandhouding omvat (Sovon, 2022). Zoals benoemd in de lokale beschrijving wordt de staat van instandhouding gewaarborgd door het voorzien in zowel tijdelijke als permanente nestgelegenheden en voldoende leefgebied. Door waarborging op lokale schaal zijn effecten op regionale schaal uitgesloten.

Landelijk

De populatie van de huismus is na een landelijke afname van 50% weer gestabiliseerd. De beoordeling van leefgebied en toekomst wordt als gunstig beoordeeld. Echter wordt het landelijke eindoordeel van de staat van instandhouding matig ongunstig beoordeeld. Door de lokale populatie een ruim aanbod aan tijdelijke én permanente voorzieningen te bieden en het leefgebied in stand te houden, zijn negatieve effecten op de landelijke populatie uitgesloten. De ontwikkeling leidt daarom niet tot verslechtering van de landelijke staat van instandhouding.

Effect van de ingreep op de aanwezige beschermde soort

Door de werkzaamheden zal het functionele leefgebied van de huismus worden aangetast en worden er acht nestplaatsen van de huismus vernield. Dit betekent dat er sprake is van het overtreden van verbodsbepalingen uit de wet. Ontheffing is daarom noodzakelijk.

Mitigerende en compenserende maatregelen

Om de negatieve ecologische effecten van de werkzaamheden te beperken heeft u mitigerende (verzachtende) en compenserende (vervangende) maatregelen voorgesteld.

Wij gaan akkoord met de voorgestelde maatregelen. De maatregelen zijn opgenomen in bijlage 4 van dit besluit.

Gevolgen van de ingreep voor de staat van instandhouding

Door het nemen van mitigerende en compenserende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden leidt de ingreep niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de huismus.

VI. Conclusie

Aangezien aan de voorwaarden voor een ontheffing wordt voldaan, verlenen wij u ontheffing als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid van de wet. Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden. Deze zijn opgenomen in bijlage 1 Voorschriften en bijlage 4 Voorgestelde maatregelen en moeten worden nageleefd.

VII. Bezwaar

U kunt binnen zes weken na de dag waarop deze beschikking op de voorgeschreven wijze is bekendgemaakt een bezwaarschrift bij Gedeputeerde Staten van Utrecht indienen:

- Digitaal: gebruikt u hiervoor het formulier "Bezwaar tegen beslissing provinciaal bestuur met DigiD". Uw DigiD geldt als ondertekening. U vindt het formulier via: www.provincie-utrecht.nl onder loket / klacht, bezwaar of melding doorgeven / bezwaar tegen beslissing provincie;
- Schriftelijk: t.a.v. de secretaris van de Awb-adviescommissie van PS en GS, postbus 80300, 3508 TH Utrecht.

Het bezwaarschrift moet in ieder geval bevatten:

- uw naam en adres;
- de datum;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht (indien mogelijk, onder vermelding van het besluitnummer);
- de reden van bezwaar;
- ondertekening.

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn voor de indiener geen kosten verbonden.

Overigens schort het indienen van een bezwaarschrift de werking van het besluit niet op. Als u niet kunt wachten op de normale behandeling van uw bezwaarschrift, hebt u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank. U moet op dat moment ook al een bezwaarschrift hebben ingediend. Het verzoek om een voorlopige voorziening richt u aan de voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland, Sector bestuursrecht, postbus 16005, 3500 DA Utrecht.

VIII. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking vanaf het moment dat deze aan u bekend is gemaakt en wordt twee werkdagen na bekendmaking gepubliceerd op de website www.officielebekendmakingen.nl.

IX. Overige informatie

Er kan ook vergunning of ontheffing nodig zijn op grond van andere wetten of verordeningen. Wij adviseren u zo nodig contact op te nemen met uw gemeente en/of regionale uitvoeringsdienst, als u dit nog niet heeft gedaan. Als u vragen heeft over de procedure en de inhoud van dit besluit, kunt u contact opnemen met ons Servicebureau via servicebureau@provincie-utrecht.nl, of op telefoonnummer 030-2583311.

X. Verzending

Wij verzenden dit besluit aan de aanvrager. Een afschrift van dit besluit verzenden wij aan:

- Blom Ecologie B.V.;
- Regionale Uitvoeringsdienst (hierna: RUD) Utrecht;
- Gemeente Vijfheerenlanden.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

Mevr. drs. ing. S. Heijblom
Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Landelijke Leefomgeving

Bijlage 1: Voorschriften

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. De ontheffing wordt alleen verleend voor de in dit besluit genoemde soorten en beschreven verboden handelingen.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffinghouder dient direct contact op te nemen met het Servicebureau van de provincie Utrecht (Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht of servicebureau@provincie-utrecht.nl) indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift 1 noodzakelijk zijn.
4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.

Voorafgaand aan de werkzaamheden

5. De ontheffinghouder dient een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin minstens de voorschriften uit deze ontheffing. Het werkprotocol dient aanvullend de volgende aspecten te omschrijven:
 - a. Omschrijving van het plangebied (inclusief kaart);
 - b. Activiteiten/werkzaamheden die uitgevoerd worden (inclusief planning);
 - c. Maatregelen die getroffen zijn/worden (locatie op kaart en datum/tijd);
 - d. Informatie en contactgegevens van de begeleidende ecooloog;
 - e. Een overzicht van de activiteiten die door de ecooloog zijn/worden begeleid;
 - f. De manier waarop is/wordt omgegaan met onverwacht aangetroffen (beschermde) soorten binnen het plangebied.
6. Minimaal twee weken voorafgaand aan de start van de werkzaamheden die invloed hebben op de beschermde soorten, moet de ontheffinghouder het meldingsformulier 'aanvang werkzaamheden' volledig invullen op <https://rudutrecht.formulierenserver.nl/startwerkzaamhedenwnb>. Bij de melding dient het werkprotocol zoals omschreven in de voorschriften bijgevoegd te zijn.

Tijdens de werkzaamheden

7. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften moeten worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige⁶ op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend. Deze dient in ieder geval aanwezig te zijn in het plangebied bij de start van de werkzaamheden, voor zover deze invloed hebben op een beschermde soort.
8. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden moet een afschrift van deze ontheffing op de locatie van de werkzaamheden aanwezig zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
9. Tijdens de werkzaamheden moet een logboek worden bijgehouden. In het logboek worden gemaakte ecologische keuzes vastgelegd, zoals goedkeuren / vrijgeven door een deskundige, afwijkingen van het ecologisch werkprotocol (indien goedgekeurd door het bevoegd gezag) en gekozen mitigerende en/of compenserende maatregelen en de locatie daarvan. In het logboek worden in ieder geval de relevante resultaten van de uitgevoerde handelingen, omschreven in de voorschriften bij dit besluit geregistreerd.
10. De maatregelen, genoemd in hoofdstuk 2 van het activiteitenplan van 4 februari 2022 en ook de aanvullende gegevens van 21 maart, 31 maart en 8 april (zie bijlage 4), moeten worden opgevolgd.

⁶ Onder deskundige verstaan wij: een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Flora- en faunawet/Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals Zoogdiervereeniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en De Landschappen) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of – bescherming.

11. De wilgen en de haag worden zo snel mogelijk aangeplant, maar in ieder geval direct na oplevering van de woningen (minimaal 3 maanden voor de kap van de naaldboom).

Na afloop van de werkzaamheden

12. Na afronding van de werkzaamheden dient de ontheffinghouder het meldingsformulier 'einde werkzaamheden' volledig in te vullen op <https://rudutrecht.formulierenserver.nl/eindwerkzaamhedenwnb>. Het logboek zoals omschreven in de voorschriften moet bijgevoegd worden.

Bijlage 2: Locatie plangebied

Figuur 1.1 De planlocatie (rood omkaderd) is gelegen aan het Lakerveld 133 & 135 te Lexmond.

(Bron: Mitigatieplan Lakerveld 133-135 te Lexmond Ontheffingsaanvraag soortenbescherming Wet natuurbescherming; Brinkbaumer; 4 februari 2022)

Bijlage 3: Locatie leefgebied

Figuur 3.1 Overzicht van de nesten en het functioneel leefgebied van huismus op de planlocatie en in de directe omgeving hiervan (verantwoording: het kaartmateriaal is vervaardigd in QGIS).

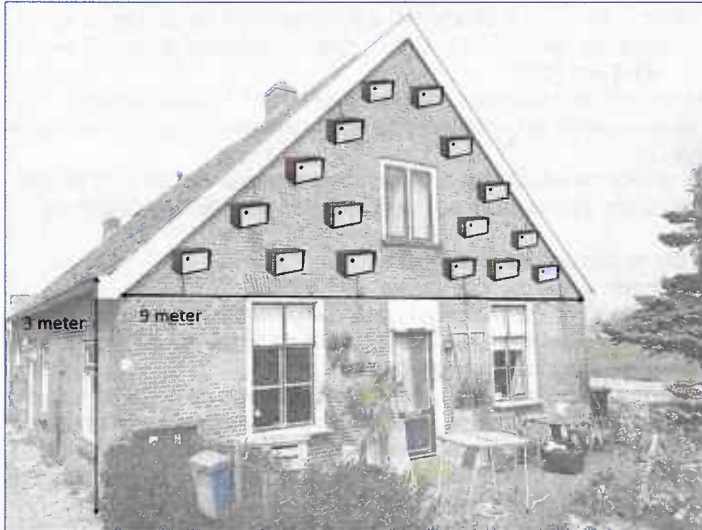
(Bron: Huismusonderzoek aan de Lakerveld 133-135 te Lexmond; Aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming; Brinkbaumer; 7 juni 2022)

Bijlage 4: Voorgestelde maatregelen

- De tijdelijke kasten zijn van het type VivaraPro NK MU 06 en worden aangebracht op de oostgevel van de bestaande woning (zie onderstaande tekening) op minimaal 3 meter hoogte en minimaal 50 cm uit elkaar. De tijdelijke kasten worden aangebracht vóór 1 juni 2022.
- De huidige nesten worden in de periode september of oktober ongeschikt gemaakt. Voorafgaand aan het ongeschikt maken in september wordt de planlocatie gecontroleerd op late broedsels. Deze controle wordt uitgevoerd door een ter zake deskundige.
- De naaldboom op het perceel wordt pas gekapt na afloop van de gewenningsperiode van de permanente nestgelegenheid. De gewenningsperiode van de permanente nestgelegenheid verstrijkt 3 maanden na oplevering van de nieuwbouw.
- De beuk en de vier perenbomen blijven behouden op dezelfde locatie.
- Er komen knotwilgen op beide perceelsgrenzen.
- Er wordt een jaarrond groene haag (of haagbeuk als alternatief) geplaatst langs de oprit, haaks op het Lakerveld. Dit zal ca. 50 meter aan groene haag betreffen. De afstand tussen de te realiseren groene haag en de woningen zal maximaal 9 meter betreffen (zie onderstaande plattegrond).
- Voor huismussen worden de alternatieve voorzieningen gerealiseerd in de daken van de nieuw te bouwen woningen bij de afrondende werkzaamheden. De daken van de beide nieuwbouwwoningen worden aan beide zijde over de hele lengte toegankelijk gemaakt door de toepassing van vogelschroot vanaf de 3e panlat. Door de daken aan beide zijde toegankelijk te maken, ontstaan nestgelegenheden met verschillende kwaliteiten bijvoorbeeld ten opzichte van opwarming en het leefgebied.
- Er dient voldoende ruimte onder de dakpannen te worden gecreëerd, zodat ze toegankelijk zijn voor huismussen. De dakpannen moeten daarom niet volledig op de panlatten rusten zoals bij platte dakpannen vaak het geval is. Hierdoor zal er gelegenheid geboden worden voor 2 nesten per strekkende meter dak.
- De initiatiefnemer zal de dakpannen van de te saneren woningen toepassen op het te realiseren bijgebouw.

(Bron: aanvullende gegevens van Blom Ecologie van 8 april 2022.)

Figuur 1 Weergave van de beoogde plaatsing van de nestkasten aan de oostelijke gevel van de Lakerveld 133 te Lexmond.

(Bron: aanvullende gegevens van Blom Ecologie van 31 maart 2022.)

Figuur 2.2 Door het deels open houden van de dakrand kunnen huismussen in de toekomstige situatie de dakruimte betreden (Bron: Blom Ecologie)

(Bron: Mitigatieplan Lakerveld 133-135 te Lexmond Ontheffingsaanvraag soortenbescherming Wet natuurbescherming; 4 februari 2022)